

JOUKKOJULKAISU

KUULO- NÄKÖVAMMAISTEN LEHTI

N:o 4/1976

Sokeain Keskusliiton Offsetpaino
Helsinki 1976

ISSN 0355-5631

KUULO- NÄKÖVAMMAISTEN LEHTI

N:o 4/76

2. vuosikerta

Julkaisija
Sokeain Keskusliitto ry

Päätoimittaja
Kaija Salekari

Toimituksen osoite
Sokeain Keskusliitto ry
Mäkelänkatu 52 A
00510 Helsinki 51
Puh. 90/718622

S i s ä l l y s

Joulun sanoma.....	1- 2
Pohjoismainen kuuro-sokeiden konferenssi, julkilausuma...	3- 8
Uusi kuulokeskus avattu HYKS:ssä.....	9-10

Uutiskierros.....	11-22
Sauna-kirjakampanja.....	22-24
Leivomme jouluksi.....	24-33
Järjestöpäivät.....	34-37
Perhepalsta.....	37
Kuurosokeiden kursseista...	38-39

JOULUN SANOMA

Usein kuultu.

Kovin tuttu.

Uutinen.

Hyvä uutinen.

Teille on t ä n ä ä n syntynyt
Vapahtaja. Tänään tarkoittaa vuoden
jokaista päivää.

Profeetta Jesajan ennustuksessa Jee-
suksesta käytetään nimeä Immanuel
joka tarkoittaa suomeksi
Jumala meidän kanssamme.

Kun Jeesus syntyi maan päälle
Jumala tuli ihmiseksi
samanlaisiin vaikeuksiin
joissa mekin elämme.

Hän joutui näkemään ihmisten pahuut-

ta ja lopulta ihmiset jopa tappoi-
vat hänet.

Ennen kuolemaansa Jeesus lupasi op-
pilailleen: kaikille meille
että Hän on meidän kanssamme
joka ainoa päivä

Ennen joulua

jouluna

joulun jälkeen

Hän on kanssamme

Vapahtaa meidät synneistä

Rakastaa meitä

Ennen joulua

jouluna

joulun jälkeen

Joka päivä

Riitta Kuusi

POHJOISMAINEN KUURO-SOKEIDEN KONFE- RENSSI, JULKILAUSUMA

13.-16. syyskuuta 1976 pidettiin
Skodsborgissa 8. pohjoismainen kuu-
ro-sokeiden konferenssi, johon osal-
listui kuuro-sokeita Suomesta, Nor-
jasta, Ruotsista ja Tanskasta.
Pohjoismaissa on n. 1200 kuuro-so-
keaa.

Konferenssi on yksimielisesti hyväk-
synyt seuraavan julkilausuman:
Muodostamme pienen vaikeasti vammau-
tuneiden vähemmistöryhmän. Olemme
menettäneet sekä näkömme että kuu-
lomme. Näistä vammoistamme huolinat-
ta olemme kuitenkin melko tavallisia
ihmisiä, joilla on melko tavallisia
inhimillisiä tarpeita, kuten esim.
saada tietää, mitä ympärillämme ta-

pahtuu, osallistua kulttuuritapahtumiin sekä kokea yhdessäoloa muiden ihmisten kanssa.

Emme kykene seuraamaan TV:tä, kuuntelemaan radiota tai lukemaan päivän lehteä. Olemme melkein sellaisten yhteiskunnan tarjoamien yleisten palvelujen kuten nuorten- ja aikuiskoulutuksen, näyttelyjen, teatterien ja muiden kulttuuritapahtumien ulkopuolella.

On kai turha sanoa, että kaksinkertainen vammaisuutemme tuottaa meille suuria ongelmia yrittäessämme luoda olemassaoloamme tarkoituksenmukaiseksi.

Pohjoismaiden järjestöjen ja viranomaisten olisi sen tähden lisättävä

panostaan auttaakseen meitä tarpeidemme tyydyttämisessä. Tanskan kuurosokeat voivat iloita siitä, että heille on nyt luvattu päivälehti 4 kertaa viikossa. Sokeain kirjoituksella kirjoitettu lehti kertoo suurimmat ajankohtaiset uutiset. Lehden koko tulee olemaan 2 pistesivua vastaten A 5:n arkille mahtuvaa määrää.

Tanskan kuurosokeiden näin saama tarjonta ei ole kovinkaan suuri, mutta on kuitenkin kuurosokeille iloa tuottava selvä parannus. Vammautumisemme johdosta tarvitsemme suuresti teknisiä apuvälineitä. Pohjoismaista löytyvää suurta teknistä tietoutta voitaisiin paremmin

käyttää hyödyksemme. Voisimme yhdessä teknisten asiantuntijoiden kanssa, näiden halutessa käyttää kokemuksiamme hyödyksi, kehittää uusia ja parempia apuvälineitä ja näin ehkä välttyttäisiin tuhlaamasta aikaa ja rahaa käytännössä käyttökelvottomiksi osoittautuviin projekteihin. On selvää, että teknisten apuvälineiden tarpeemme on suuri, mutta tekniikka ei voi koskaan antaa meille suuresti tarvitsemaamme inhimillistä kontaktia.

Tulkki/seuralainen on yhteytemme yhteiskuntaan, jonka jäseniä me - vammaisuudesta huolimatta - kyllä olemme ja johon meillä on inhimillinen oikeus osallistua.

Toimiminen tulkkina ja seuralaisena on koulutusta välttämättä vaatima suuri ja vaikea tehtävä. Emme tarvitse tulkkia/seuralaista vain klo 8.00 ja 17.00 välillä. Monien ja pitkien iltojen ja viikonloppujen tekeminen sisältörikkaaksi tuottaa meille usein suuria vaikeuksia. Ilman tulkkia/seuralaista ei meillä ole minkäänlaisia mahdollisuuksia täyttää liikunnan ja raittiin ilman tarvettamme.

Tunnetta näin ollen kotimme vankilaksi.

Haluaamme mielellämme "ulkonaliikkumisluvan", mutta se on mahdollista vain tulkin/seuralaisen avulla. Tästä johtuen on tulkin/seuralaisen

merkitys meille suuri ja mittaamaton.

Siksi saanemme lopuksi esittää seuraavat vaatimukset Pohjoismaiden järjestöille ja viranomaisille:

- 1) tulkkien/seuralaisten koulutus,
- 2) useampia tulkkeja/seuralaisia,
- 3) enemmän tietoa päivälehtien muodossa,
- 4) enemmän ja parempia teknisiä apuvälineitä.

Skodsborg, 16. syyskuuta 1976

Konferenssin osanottajien puolesta

Erik Sørensen, Tanska

Olavi Eira, Suomi

Elisabeth Johansen, Norja

Allan Bernving, Ruotsi

UUSI KUULOKESKUS AVATTU HYKS:ssä

Helsingin Yliopistollisessa Keskussairaalassa (HYKS:ssä) on aloittanut toimintansa uusi kuulokeskus. Kuulokeskus sijaitsee korva-, nenä- ja kurkkutautien klinikalla Haartmanink. 4:ssä.

Kuulokeskuksessa voidaan kokeilla kuulolaitteita n. 2000 potilaalle vuodessa. Siellä opastetaan kuulovammaisia myös laitteiden käytössä ja annetaan tarvittaessa sosiaalista ohjausta sekä psykologisia palveluja.

Kuulokeskuksessa toimii kaksi lääkäriä, kaksi hoitajaa, kahdeksan kuulontutkijaa, insinööri ja tekniikko, korvakappaleen valmistaja, sosiaali-

hoitaja, puheterapeutti ja psykologi. Keskukseen otetaan potilaita samalla tavalla kuin muillekin HYKS:n klinikoille. Sinne tarvitaan siis lääkärin kirjoittama lähete.

Tähän saakka Uudenmaan alueen kuulovammaisia on palvellut Kuulonhuoltoliitto sekä Helsingin kaupungin itäisen poliklinikan kuulonhuolto-asema.

Alueella on kuitenkin niin paljon kuulovammaisia, että esim. Kuulonhuoltoliittoon on joutunut odottamaan pääsyä jopa toista vuotta. Uuden kuulokeskuksen avaaminen merkitsee siis huomattavaa parannusta Uudenmaan kuulovammaisten kuntoutuksessa.

UUTISKIERROS

Sosiaalihallituksen uudeksi pääjohtajaksi on nimetty sosionomi Margit Eskman.

Suomen Pankin pääjohtaja Mauno Koivisto ennustaa rahamarkkinoiden kirstyvän edelleen. Käytännössä tämä tietää sitä, että on entistä vaikeampi saada lainaa pankista.

Myös työttömyyden ennustetaan nousevan tänä talvena huippulukemiin.

Suomen Pankin varapääjohtaja Aarre Simonen on arvioinut työttömien määrän olevan keväällä 150 000.

Suomen ensimmäinen atomivoimala on saanut käyttöluvan. Voimala sijaitsee Loviisassa. Valtioneuvoston

myöntämän luvan ehtona on, että "ydinaineista tai muista radioaktiivisista aineista aiheutuva vaara ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle pysyy niin pienenä kuin kohtuudella on mahdollista".

Käynnistyessään Loviisan voimala rupeaa tuottamaan myös radioaktiivista ydinjätettä. Missään maailmassa ei ole vielä pystytty selvittämään, millä tavalla ydinjätteet voidaan tehdä vaarattomiksi. Niiden sisältämä radioaktiivinen aine häviää vasta kymmenien tuhansien vuosien kuluttua.

Jäteongelmaa tutkitaa kaikkialla maailmassa. Toivottavaa on, että ratkaisu löytyy mahdollisimman

pian, koska ydinvoimaloiden luku maailmassa nousee jatkuvasti.

Miljoonapalo Varkauden paperitehtaalla. Suurpalo tuhosi marraskuun 28.-29. välisenä yönä Varkaudessa A. Ahlström Oy:n paperitehtaan varaston. Palo aiheutti ennätysmäiset taloudelliset vahingot. Palo alkoi samanaikaisesti useasta paikasta. Tutkijat ovat saaneet selville, että palo on sytytetty tahallaan (= murhapoltto).

Lokakuun 25. päivänä koettiin Suomessa outo ilmiö - maanjäristys. Järistys oli melko pieni, eikä se aiheuttanut vahinkoja. Järistys huomattiin myös Eestin rannikolla.

Lokakuun puolivälin jälkeen Helsin-
gin seudulla on tehty neljä aseel-
lista pankkiryöstöä. Viimeisin ta-
pahtui joulukuun 2. päivänä Helsin-
gin Käpylässä. Kaksi hupuilla naa-
mioitunutta miestä tunkeutui HOP:n
konttoriin. Toinen miehistä uhkasi
pistoolilla pankin henkilökuntaa ja
toinen ryösti rahat käteiskassoista.
Ryöstäjät poistuivat nopeasti pan-
kin edestä autolla. He saivat saa-
liikseen n. 10 000 mk.

Suomen hallitus on hyväksynyt vuo-
sia 1977-79 koskevat suunnitelmat
kehitysyhteistyölle. Suomi antaa ke-
hitysapua pääasiassa Tansaniaan,
Sambiaan ja Vietnamiin. Tansanialle

on ensi vuonna varattu 40 milj.
markkaa, Sambialle 25,5 milj. mark-
kaa ja Vietnamille 12 milj. markkaa.

Presidentti Kekkonen vieraili Unka-
rissa 17.-20.11. Vierailun aikana
käytiin keskusteluja mm. Suomen ja
Unkarin välisestä kaupankäynnistä
sekä Euroopan turvakokoukseen liit-
tyvistä asioista. Ohjelmassa oli
myös metsästysretki Budapestin lä-
hettyville.

Naisia ei vielääkään hyväksytty pa-
peiksi. Marraskuun alussa Turussa
kokoontunut kirkolliskokous äänesti
naispappeudesta. Kirkolliskokoukses-
sa on 108 edustajaa ja 37 heistä
vastusti naisten hyväksymistä papik-

si. Eniten vastustajia löytyi Oulun hiippakunnasta ja Turun arkkihiippakunnasta.

Rivi- ja omakotitalojen postinjake-
lu muuttuu. Ensi vuoden aikana on tarkoitus siirtyä yhtenäiseen järjestelmään. Tällöin rivi- ja omakotitalojen posti kannetaan vain erillisiiin laatikoihin.

Invaliideille ja sellaisille henkilöille, jotka eivät sairauden vuoksi voi hakea postia laatikosta, on kuitenkin varattava mahdollisuus saada postinsa kotiin kannettuna.

Tähän päätökseen on vaikuttanut mm. valtioneuvoston antamat säästöohjeet.

Hirviä on liikkunut runsaasti syksyn aikana, varsinkin Kaakkois-Suomessa. Ne ovat tehneet paljon vahinkoa talojen pihoissa ja puutarhoissa. Hirvien välipaloiksi ovat kelvanneet omenapuut, hopeapajut, kajatat ym. puutarhoissa ja pihoissa kasvavat puut ja pensaat.

Monia keinoja on kokeiltu hirvien karkoittamiseksi pihoilta, kuten esim. paukkuhälyttimiä, sähköpaimenta, hirvitykkiä jne. Täysin varmaa keinoa hirvien karkoittamiseksi ei kuitenkaan ole vielä keksitty.

Kuurojen liiton tavoitteena on saada yksi sosiaaliohjaaja joka lääniin. Tällä hetkellä on vielä 3 lää-

niä ilman sosiaaliohjaajaa, mutta vajaus pyritään täyttämään jo ensi vuoden aikana.

Marraskuun alussa pidettiin Espoon Hanasaassa pohjoismainen viittomakieliseminaari. Siellä pohdittiin (=suunniteltiin) kuinka viittomakie-
li voitaisiin yhdenmukaistaa (=teh-
dä samanlaiseksi) kaikissa Pohjois-
maissa. Tärkeä apuväline tässä yh-
denmukaistamisessa on videonauhuri.
Yhteispohjoismaiset viittoimet ote-
taan nauhalle ja jaetaan sitten eri
maihin.

Äskettäin on ilmestynyt uusi ääni-
levy, jonka nimi on: Kuuntele minua.
Tämän levyn myynnistä tulevat rahat

luovutetaan Kuulonhuoltoliitolle.
Levyllä laulavat tämän hetken suo-
situimmat pop-laulajat.

Yhdysvaltain uudeksi presidentiksi
valittiin demokraattien ehdokas
Jimmy Carter.

Hän sai 297 ääntä. Hänen kilpaili-
jansa, Yhdysvaltain nykyinen presi-
dentti Gerald Ford sai 241 ääntä.
Gerald Ford oli republikaanisen puo-
lueen presidenttiehdokas.

Marraskuun aikanakoettiin taas voi-
makkaita maanjäristyksiä eri puolil-
la maailmaa.

Järistykset vaativat lukuisia kuo-
lonuhreja ja aiheuttivat suuria ta-
loudellisia vahinkoja Filippiineil-

lä, Japanissa, Kiinassa, Kreikassa, Iranissa ja Turkissa.

Kuivuudesta kärsivä Saudi-Arabia on ryhtynyt tutkimaan, voitaisiinko Eteläiseltä jäämereltä Punaiselle merelle hinata jäävuoria, jotka voitaisiin sitten sulattaa juoma- ja kasteluvedeksi. Ensiksi on suunniteltu hinta yksi 85 miljoonan tonnin painoinen jäävuori Intian valtameren halki Punaiselle merelle. Hinausmatka olisi 8000 km ja se maksaisi 360 milj. markkaa. Matka kestäisi puolesta vuodesta vuoteen. Tiedemiehet ovat tutkineet, että hitaassa vauhdissa jäävuori sulaa myös hitaimmin. Jäävuori on tarkoi-

tus kääriä 45 sentin paksuiseen muovikääreeseen, joka suojaa sitä vedeltä, tuulelta ja auringolta. Yksi suuri ongelma on kuitenkin vielä ratkaistavana, ennenkuin hinaukseen voidaan ryhtyä. Jäävuori ulottuu nimittäin n. 200 metriä vedenpinnan alapuolelle, mutta Punaisen meren suuaukkona oleva salmi on vain 40 metriä syvä.

Suihkupullojen (esim.deodorantti- ja hiuslakkapullot) sisältämät ponnekaasut ohentavat maapallon ilmakehän otsonikerrosta. Tämä on todettu Yhdysvaltain tiedeakatemian tutkimuksissa. Otsonikerros suojelee meitä auringosta tulevalta ultraviolett-

tisäteilyltä. Se toimii myös eräänlaisena ilmakehän lämmöntasaajana ja vaikuttaa siten maapallon ilmastoon. Yhdysvalloissa suunnitellaan suihkupullojen sisältämien ponnekaasujen käytön kieltämistä.

Ruotsin prinssi Bertil ja rouva Lillian Craig on vihitty avioliittoon joulukuun 7. päivänä. Heidät vihki Ruotsin arkkipiispa.

SAUNA-KIRJAKAMPANJA

Sokeain Keskusliitto suunnittelee uutta monitoimitaloa näkövammaisille Helsinkiin Puotinharjuun. Taloon

on tarkoitus saada monipuolinen kuntoutuskeskus, jossa voitaisiin mm. pitää kuntoutuskurssit. Lisäksi siellä olisi apuvälinekeskus, näkövammarekisteri, kirjapaino, keskus-toimisto sekä yleisiä palvelupisteitä näkövammaisille.

Helsingin kaupunki on osoittanut jo talolle tontin. Monitoimitalossa olisi tilaa 5500 kerrosneliötä ja sen kokonaiskustannuksiksi arvioidaan n. 16,5 miljoonaa markkaa. Sokeain Keskusliitto toivoo saavansa avustusta mm. raha-automaattivaroista. Lisäksi on käynnistetty mm. Sauna-kirjakampanja.

Saunakirja on suomen- ja englanninkielinen teos, joka kertoo kaikista

saunaan liittyvistä asioista. Tasavallan presidentti on luvannut nimikirjoituksensa jokaiseen kirjaan. Kirjaa on painettu 1000 kpl. Kirjan hinta on 1000 markkaa.

LEIVOMME JOULUKSI

Aluksi muutamia niksejä, jotka leipurin tulisi muistaa:

- Lue ohjeet huolellisesti ja mittaa aineet tarkasti
- Käytä hiivataikinoihin lämpimiä aineita ja kohota takina lämpimässä paikassa muovilla peitettynä.
- Sekoita sooda, leivinjauhe ja mausteet jauhoihin ja lisää ne

siivilän läpi taikinaan

- Vehnäjauhojen ohella voita käyttää grahamjauhoja tai luonnonvehnäjäuhoja
- Paista pikkuleipätaikinasta aina koekakku. Jos se leviää liikaa, lisää jauhoja. Jos taikina on liian kovaa, lisää kermaa tai muna
- Mikäli omistat pakastimen, voit pakastaa periaatteessa kaikkia leivonnaisia. Pakasta leivonnaiset heti, kun ne ovat täysin jäähtyneet. Joulutortut ja pasteijat on paras pakastaa paistamattomina.

Piparintuoksua saat leipomalla esim. Kissankieliä, joihin tulee

3/4 dl	sokeria
1 dl	siirappia
150 g	margariinia
3 tl	kanelia
1 tl	kardemummaa
1 tl	neilikkaa
1 tl	inkivääriä
50 g	mantelia
6-7 dl	vehnäjauhoja
1 1/2 tl	soodaa

Kiehauta siirappi ja mausteet kattilassa, Vatkaa margariini ja sokeri, lisää siirappimausteseos, jauhot, joihin sooda on sekoitettu sekä hienoksi hakatut mantelit. Muotoile taikina 3-4 cm paksuisiksi tangoiksi. Anna tankojen kovettua jääkaapissa seuraavaan päivään.

Leikkaa tangot viipaleiksi terävällä veitsellä. Aseta viipaleet peltille. Paista 200°C:ssa n. 5 min.

Hyvin säilyvä kakku syntyy nopeasti seuraavista aineista:

Rahka- puolukkakakku

2 1/2 dl	vehnäjauhoja
1 dl	kaakaojauhetta
2 dl	sokeria
2 tl	leivinjauhetta
1/2 tl	soodaa
2 1/2 dl	maitorahkaa
2	munaa
1 1/2 dl	voisulaa
1 dl	sokeroitua puolukkahilloa

Mittaa jauhot kulhoon, lisää kaikki

aineet edellä mainitussa järjestyksessä.

Kaada taikina voideltuun korppujauhoitettuun vuokaan. Paista 200°C:ssa 45 min.

Joulupulla

1/2 l	maitoa
50 g	hiivaa
1	muna
2 tl	suolaa
2 dl	sokeria
2 tl	kardemummaa
200 g	margariinia
(1 dl	rusinoita)
n. 1 kg	vehnäjauhoja
voiteluun muna	
koristeluun: rusinoita, manteleita, raesokeria	

Lämmitä maito haaleaksi, lisää hii-
va murentaen joukkoon sekä muna ja
mausteet. Vaivaa jauhot taikinaan
ja lisää viimeksi pehmeä margariini.
Anna taikinan nousta kaksinkertai-
seksi liinan alla lämpimässä paikas-
sa. Leivo taikina rinkilöiksi tai
pikkupulliksi. Kohota leivinpape-
rilla pellillä. Voitele munalla, ko-
ristele rusinoilla, mantelilastuill-
la ja raesokerilla. Paista pullat
225°C 5-8 min.

Joululimppu

1 l	piimää
100 g=2	pakettia hiivaa
2 tl	pomeranssinkuorta
1-2 tl	anista

1 1/2 rkl suolaa
 1-2 dl siirappia
 6 dl ruisjauhoja
 6 dl hiivaleipäjauhoja
 1 l vehnäjäuhoja
 voiteluun siirappivettä

Lämmitä piimä kädenlämpöiseksi, murennna hiiva joukkoon. Sekoita hienonnetut mausteet, suola, siirappi taikinaan ja alusta jauhot. Vaivaa taikina hyvin ja anna kohota lämpimässä. Leivo kohonnut taikina 3-4 pyöreäksi limpuksi. Anna leipien kohota, pistele ja paista leivät 200°C:ssa n. 40 min.

Isän iltapala

Taikina: 3 dl vehnäjäuhoja (osa

grahamjäuhoja)
 125 g margariinia
 2 rkl vettä
 Täyte: 3 munaa
 2 purkkia raejuustoa
 1 1/2 dl purjosuikaleita tai
 hienonnettua sipulia
 1/2 tl suolaa
 1/2 tl paprikajauhetta
 1/4 tl valkopippuria

Sekoita jauhot ja pehmeä voi. Lisää vesi ja painele taikina torttuvuokaan. Pistele haarukalla ja paista 10 min.

Vatkaa munat rikki, lisää raejuusto, purjosuikaleet ja mausteet. Purjon sijasta voit käyttää hienonnettua voissa kiehautettua sipulia.
 Kaada täyte vuokaan. Jatka paista-

mista 225°C:ssa 30-40 min. Tarjoa piiras lämpimänä teen tai oluen kanssa.

Näin pikkujoulun aikana maistuu myös kuuma glögi. Tässä kaksi vaihtoehtoa.

Alkoholiton glögi

3 rkl laimentamatonta mustahe-
rukkamehua

3 rkl sitruunateejauhetta

1 tl hunajaa

rusinoita, manteleita (suikaleina)

Laita rusinat ja kuoritut mantelit

mukin pohjalle, lisää muut aineet

sekä kaada muki täyteen kiehuva

vettä. Sekoita ja nauti kuumana.

Sopii hyvin myös flunssajuomaksi.

Punaviiniglögi

2 pulloa punaviiniä

1 pullo valmista glögiä, jota voit
ostaa kaupasta

200 gr manteleita

100 gr rusinoita

2 sitruunan raastettu kuori

Kuumenna punaviini ja glögi kiehu-
mispisteeseen, mutta älä kiehuta.

Lisää raastetut sitruunankuoret.

Kaada juoma mukeihin, joihin on ja-
ettu rusinat ja mantelisuikaleet.

Hyvää joulua kaikille!

Sirkka Saarinen

JÄRJESTÖPÄIVÄT

Sokeain Keskusliiton järjestöpäivät pidettiin lomakoti Onnelassa 16.-17. 10.1976. Suomen Kuurosokeat ry:n edustajina olivat Ritva Hallikainen ja Olavi Eira. Ohjelma alkoi lauantaina klo 10.00. Päivät avasi Sokeain Keskusliiton varapuheenjohtaja Pekka Mäkelä. Aluksi oli järjestäytyminen ja nimenhuuto; ketä siellä oli. Toiseksi: Sokeain Keskusliitto tänään ja huomenna. Oli useita puheenvuoroja eri maakunnista. Kolmanneksi Jäsenjärjestöjen toimintaa tänään ja huomenna. Alueyhdistykset, Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry:n edustaja puhujana. Toimialayhdistykset, Näkövammaisten Henkinen Työ

ry:n edustaja puhui. Keskusliiton sääntöuudistus. Pyydetty puheenvuorot. Jäsenjärjestöjen sääntöjen yhdenmukaistaminen. Paljon oli puhujia, mutta paljoa ei päästy eteenpäin. Kello 19.00 oli yhteinen illanvietto.

Järjestöpäiviä jatkettiin sunnuntaina heti aamukahvin jälkeen kello 8.30. Ohjelmana oli Informaatio, jäsenistö, viranomaiset ja suuri yleisö, puhujana Pentti Lappalainen. Lomakotitoiminta, puhujana Tapio Hyvärinen. Näönkuntoutuksesta, silmälasista, suurennuslasista ja niiden käyttöön tottumisesta ja muuta sellaista näköön liittyvää tärkeää asiaa puhui Lea Hyvärinen. Kes-

kusliiton ja jäsenyhdistysten varainhankinnasta puhuivat Arvo Karvinen sekä Keski-Suomen sokeain edustaja. Keskustelua yhdistysten esittämistä muista kysymyksistä. Järjestöpäivillä puhuttiin myös valkoisen kepin merkityksestä. Järjestöpäivät päättyivät klo 14.30.

Meillä kuurosokeilla ei ollut tällä kerralla asioita että olisi tullut tarkemmin huomioimaan. Minä kuulin kyllä osan, siitä mitä puhuttiin minun lähellä olevan pöydän takaa, mutta en yhtään sitä mitä edustajat puhuivat. Koskapa kuulevat käyttää niin nopeaa puhetta että siitä on huonokuuloisella mahdoton saada kaikista selvää. Puhumattakaan kirjoit-

tamisesta. Sitä ei pysty kuulevankaan kirjoittamaan niin nopeasti ilman nauhaa. Jos ne muistiin panee, niin ne putoaa ennenkuin saa kynän käteen. Kyllä se niin on, että kuurosokealla on aina oltava tällaisissa tilaisuuksissa mukana tulkki, joka osaa viittoa. Muuten voi kuurosokea vaikka raapia päätä.

Terv. Olavi Eira

PERHEPALSTA

Syyskuun alussa kasvoi Elsi ja Matti Kauppisen perhe Pattijoella komealla poikavauvalla.
Paljon onnea!

KUUROSOKEIDEN KURSSEISTA

Sokeain Keskusliiton toimesta on tänä vuonna järjestetty kuurosokeille kuusi kurssia ja yksi hiihtoleiri. Sosiaalihallitus on maksanut näistä viisi kurssia ja Sokeain Keskusliitto yhden kurssin ja hiihtoleirin. Kurssipaikat olivat: Maaliskuussa viikonloppukurssi Huttulassa, huhtikuussa Huttulassa, kesäkuussa vuoden suurin kurssi Torniossa, heinäkuussa Huttulassa ja Pyhäsalmeella ja marraskuussa jälleen Huttulassa. Hiihtoleiri pidettiin helmikuussa Huttulassa.

Kuten näette on Huttula ollut tämän vuoden suosituin kurssipaikka. Se sijaitsee keskellä Suomea ja sinne

on hyvät kulkuyhteydet. Lisäksi siellä on meidän kursseille sopivat tilat ja erinomaisen ystävällinen henkilökunta.

Muista, että voit taas ensi vuoden aikana pyrkiä itse kursseille. Ota yhteyttä tammikuun aikana, silloin tiedän jo kertoa jotakin ensi vuoden kursseista.

Oikein hyvää joulua ja onnekasta uuden vuoden alkua teille kaikille.

Kaija Salekari